

УДК 336.7.

Кульматицька Н. – ст. гр. БМмп-52

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

„ВІДМИВАННЯ” ГРОШЕЙ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Науковий керівник: асистент Сороківська О.А.

В Україні сьогодні склалися об'єктивні економічні умови для активного „відмивання” грошових коштів. Незаконний обіг наркотиків, незаконна підприємницька діяльність, торгівля зброєю та людьми, підпільний гральний бізнес – це далеко не повний перелік видів злочинної діяльності, що приносить значні доходи, які злочинці прагнуть легалізувати, в тому числі через банківську систему.

Слід зазначити, що сприятливим середовищем для „відмивання” брудних коштів є посередництво, яке набуло вражаючих масштабів. Тільки у 2003 році оптовий перепродаж товарів сягнув 200 млрд. грн. – дві третини оптового товарообігу.

Поширенню процесу відмивання грошей в Україні сприяє й те, що в економіці держави безготівкові розрахунки на практиці використовуються недостатньо – переважає готівковий обіг.

Особливу небезпеку для кредитно-фінансової системи країни становлять фірми-посередники і так звані “конвертаційні центри”, діяльність яких нерозривно пов'язана з банківськими установами, та фіктивні підприємства, що активно використовуються при проведенні банківських операцій з переведення безготівкових коштів у готівку, здійснюють “платежі” відповідно до фіктивних зовнішньоекономічних контрактів з фіктивними іноземними фірмами через офшорні зони та закордонні банки. Крім того, використання “конвертаційних центрів” для “відмивання” грошей є також одним зі способів ухилення від сплати податків.

Згідно з черговим 12-тим щорічним звітом (2002 рік) FATF Україну кваліфіковано як державу з сприятливими для „відмивання” брудних грошей та внесками до так званого „чорного списку” країн, які не сприяють міжнародним зусиллям у боротьбі з цим негативним явищем.

Тільки побачивши себе в „чорному списку” FATF, Україна почала робити реальні кроки для протидії „відмивання” брудних грошей. На сьогодні вже чимало зроблено для того, щоб на черговому засіданні FATF у грудні 2003 року нас викреслили з „чорного списку”, а саме:

- Внесено суттєві зміни та доповнення до Законів України „Про банки і банківську діяльність”, „Про запобігання та протидію легалізації („відмивання”) доходів, отриманих злочинним шляхом”;
- У складі Міністерства Фінансів створено Державний держпартамент фінансового моніторингу як урядовий орган державного управління”.

Важливим кроком у напрямку реалізації норм Законів України „Про запобігання та протидію легалізації („відмивання”) доходів, отриманих злочинним шляхом”, „Про внесення змін про деякі закони України про деякі запобігання використанню банків та інших фінансових установ з метою легалізації („відмивання”) прибутків, отриманих злочинним шляхом”, налагодження суворого контролю за операціями банків, а також перешкоджанні „відмивання” брудних коштів є розробка та затвердження Національним Банком України положення про здійснення банками фінансового моніторингу (постанова Правління НБУ від 14 травня 2003 року №189).